

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt III. Ætatis nostræ hæreticos in constituenda libertate Christiana,
turpiſimè lapsos esse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

Dei, in similitudinem imaginis corruptibilis hominis,
 & volucram atque quadrupedum & serpentum: vel
 qui istis simulacris non dedit, aut non nimis dedit,
 coluerunt tamen & seruierunt creaturæ potius quam
Creatori. Absit omnino ut istorum vanitates & inanæ
 mendaces, ventosæ nugæ, ac superbus error, rectè libe-
 rales literæ nominentur, hominum scilicet infelicium,
 qui Dei gratiam per Iesum Christum Dominum no-
 strum, quæ sola liberantur de corpore mortis huius, no-
 cognouerunt, nec in eis ipsis quæ vera sunt, senserunt.
 Hæc diuus Augustinus. Versatus est & Seneca prolixo
 in eodem argumento, ut istas artes quæ vulgo libera-
 les vocantur, non esse liberales ostendat: post multa
 concludens: Solæ, inquit, liberales sunt, i. m. vt dicam
 verius, libere; quibus curæ virtus est. verum his ipsis ar-
 tibus, quibus curæ virtus erat, quomodo tum à Philo-
 sophis tradiebantur, quantum defuerit, quia que nec
 illæ dignæ fuerint hoc nomine libertatis; ex iis que pro-
 duximus ex Augustino, in promptu est perspicere.

CAPUT III.

*Ætatis nostræ hereticos in constituenda libertate Christiana
 turpissime lapsos esse.*

PO R R O cùm dicat Apostolus; Quæ sursum est
 Hierusalem, libera est, quæ est mater nostra: nisi quæ
 matris huius filij sunt, nulli esse liberi possunt. Illa ste-
 rilis aliquando & paucorum mater filiorum, multum
 dñe interim seruorum abundantie ancilla: postea gra-
 tia Spiritus effusa cœlitus, fœcundissima esse mater co-
 pit. cui propterea per Prophetam dicitur: Lætare ster-
 lis quæ non paris, erumpe & clama quæ non parturis;
 quia multi filij desertæ magis, quam eius quæ habet vi-
 rum. Ad hæc pertinent, qui in Ecclesia Christiana con-
 temptis terrenis omnibus, supernorum & æternorum
 bonorum desiderio tenentur: & quemadmodum Apo-

Isaie 54.

stolus ait, quæ sursum sunt, sapient & quæ sunt, non ^{Coloff. 3:1}
 quæ super terram. Idcirco enim illa sursum esse dici-
 tur, cum adhuc peregrinetur in terris, quod quadam
 eleuatione cordis versetur in cælis. Sed existunt hodie
 multi, qui matris huius filios se esse mentientes, liber-
 tatem falsam ac perniciosa hominibus venditent:
 cum sint ipsi, ut Petrus ait, servi corruptionis. Quò nō ^{2. Petri 2:1}
 tandem progressura perditorum audacia videatur?
 Quid erit aliquando, quod humanæ cæcitati satis ab-
 surdū esse possit? Etenim excepta Sabbathi obserua-
 tione carnali, quæ spiritalem sanctificationem quie-
 temque significat; quis negare audeat Decalogū, qui
 duabus illis tabulis continetur, pertinere ad Christianos?
 Quis dicat obseruare hos nō debere, ut vñi Deo
 religionis obsequio seruiatur? ut idolum non colatur?
 ut nomen Domini non accipiatur in vanum? ut paré-
 tes honorentur? ne adulteria, homicidia, furtū, falsa te-
 stimonia perpetrentur? ne vxor, ne omnino res vlla
 concupiscatur aliena? Quis est tam impius qui dicat,
 ideo se ista Legis non custodire præcepta, quia est ipse
 Christianus; nec sub Lege, sed sub gratia constitutus?
 Et hac tamen tempestate dicere quidam haud refor-
 midant, eum qui sit iustificatus, liberum esse ab obser-
 uatione diuinorum etiam mandatorum, quos anathe-
 mate merito profectò eam ob causam percussit Tri-
 dentinum Concilium, cum sic decreuit: Si quis ho-
 minem iustificatum, & quantumlibet perfectum, di-
 xerit non teneri ad obseruantiam mandatorum Del
 & Ecclesiæ: sed tantum ad credendum, Anathema-
 sit, sed cum essent eiusmodi professores ætate Augu-
 stini, talesque Apostolicis quoque temporibus ex-
 stiterint, qui, libertatis videlicet Christianæ prætextu,
 opera sibi ad salutem necessaria esse negarent: testis
 quoque sit Epiphanius, Gnosticos & Valentini secta-
 tores docuisse liberum esse quiduis, quatumuis turpe

b & im-

& impurum agere, atque eiusmodi libertate regnum
 cælorum acquiri: quod Augustinus aduersus eiusmodi
 impostores scriptum reliquit, hoc isti quoque ad se
 pertinere putent. Cùm Petrus, inquit, de iis loquere-
 tur, qui in occasionem carnis acceperant, & in vela-
 mentum malitiæ, quod scriptum est, nos ad nouum
 Testamentum pertinentes, non ancillæ filios esse, sed
 liberæ, qua libertate nos Christus liberauit: & puta-
 uerant hoc esse liberè viuere, ut tanquam de tanta re-
 demptione securi, quicquid liberet licere sibi arbitra-
 rentur; non intuentes quod scriptum est: Vos In liber-
 tem vocati estis, fratres; tantum ne libertatem in occa-
 sionem carnis detis. Vnde & ipse Petrus dicit: Libe-
 ri, non sicut velamen malitiæ habentes libertatem,
 ait de illis in secunda epistola sua: Hi sunt fontes sic-
 ci, & nebulæ à turbine exagitatae, quibus caligo tene-
 brarum reseruata est: superba enim vanitatis loquen-
 tes, illiciunt in concupiscétiis carnis impudicitiaæ eos
 qui paululum effugerunt in errore conuersati; liberta-
 tem illis promittentes, cùm ipsi serui sint corruptio-
 nis. A quo enim quis deuictus est, huic & seruus addi-
 tuus est. Si enim refugientes coinquinationes mundi,
 in agnitionem Domini nostri & conseruatoris Iesu
 Christi, his rursus implexi superantur: facta sunt illis
 posteriora deteriora prioribus. melius enim erat illis,
 non agnoscere viam iustitiae, quam cognoscentibus
 retrosum reflecti à tradito sibi sancto mandato. Co-
 rigit enim illis res veri prouerbij: Canis reversus ad
 suum vomitum, & sus lota in volutabris cœni. Cùm
 igitur neq. Philosophos alienos à nomine Christiano,
 neq. hæreticos hoc ipso nomine fallētes incertos, ad
 veræ libertatis cognitionem idoneos habere possimus
 duces: quid restat, nisi vt liberam illam matrem no-
 stram, id est, Ecclesiam Catholicam audiamus? ab
 eaque discamus, cum libertate Christiana consistere,

August. Li-
 bro de fide
 & oper. c. 24.
 § 25.

vñd Galat. 5.

non modò ut ea quæ Lex diuina requirit, ex fide faciamus: verum etiam ut ad ea implenda, Legis vinculo nihilominus obstricti teneamur?

CAPUT III.

Obedientia diuina Legi præstanda, non impediri libertatem Christianam.

VT enim infinito discrimine à Creatore etiam prædita ratione creatura disungitur: ita non eadem in vitroque libertatis ratio querenda est. Illi enim hoc est liberum esse, nullius superioris lege viuere: sed pro lege propriam habere voluntatem, quod ei sanè rectissime competit, qui ita bonus est & sapiens, ut per naturæ summam perfectionem, alius esse non possit. huius verò cùm sit, superiorum, à quo profecta sit, suspicete: non aliud ei potest esse libertatis modus, quam superioris præceptum promptè & letanter amplecti. Non enim, credo, illi rerum Domino præscribent, ut nihil imperet: aut si quid iam præceperit, siue naturæ lege & æterna ordinatione, siue positiva & temporaria; nulla id subiectam creaturam obligatio ne constringere posse, demonstrabunt. **Quamobrem** diuinis Legibus, necessariò paréendum esse negare; non est Christianam asserere libertatem, sed illam, que nos perdidit, superbiam reuocare moliri. **Quam** à se Propheta deprecabatur, dicens: Non veniat mihi spes superbiæ, neque manus peccatoris moueat me. Ibi ceciderunt, qui operantur iniquitatē. Etenim cùm id esse proprium diuinæ sublimitatis, nullius ferre potestatis imperiū, sed agere cuncta proprio nutu atque voluntate: ea primùm Angeli, deinde hominis superbia fuit, tale quiddam sibi arrogare: nempe viuere, omniaque gerere pro arbitratu, sibiique ducem esse ad bene beatęque viuendum: contemptoque superioris imperio, nō quod ille iussisset exequi: sed id sequi potius, quod

b 2

ipſi